

INTERVIEW

Svitlana Biltges begeleidt Oekraïense jongeren in de Bibliotheek Venlo

‘De wereld is soms anders dan we willen’

In februari 2022 valt Rusland Oekraïne binnen. Wat door de Russische president Poetin nog steeds een gewapend conflict wordt genoemd is een jaar later de grimmige realiteit van een oorlog waarvan het einde niet in zicht is.

Vrijwel direct na de inval komt vanuit Oekraïne een vluchtelingenstroom op gang en op Europees niveau wordt afgesproken dat deze mensen opvang krijgen binnen de Europese unie. In Nederland zorgen de veiligheidsregio's in opdracht van de Rijksoverheid samen met de gemeenten voor de opvang. Onderdeel van deze opdracht is dat gemeenten dagactiviteiten organiseren in de vorm van onder andere onderwijs, sport en taallessen. Dit in samenwerking met verschillende partijen zoals Inluzio Sociale Basis, Vluchtelingenwerk en het Regugee team, niet toevallig partners die samen met de Bibliotheek Venlo deel uitmaken van de netwerkorganisatie Taalhuis Venlo.

In Venlo reageert Svitlana Biltges op een oproep van de gemeente voor de begeleiding van Oekraïense jongeren. In de zomer van 2020 is Svitlana met haar Nederlandse man en zoontje Sebastian naar Venlo verhuisd. Geboren in de regio Stara Ushytsia aan de grens met Moldavië is ze op 17-jarige leeftijd naar Kyiv verhuisd voor een studie internationale economie. In die tijd wordt het steeds onrustiger in haar thuisland en wordt uiteindelijk de Krim door Rusland geannexeerd. De smog in de miljoenenstad Kyiv en de invloed die dit heeft op gezondheid van haar zoon Sebastian doen het gezin uiteindelijk naar Nederland verhuizen.

Svitlana moet wennen aan de rust van een provincie stad na haar drukke leven in de Oekraïense hoofdstad. Ze wil vooral snel weer aan de slag en dat betekent helemaal opnieuw haar weg zoeken. ‘Ik heb geen kroon op mijn hoofd, ik wil graag en veel werken. Eerst heb ik op Greenport gewerkt. Maar ik wil graag blijven leren en blijven groeien en dat kon daar niet. Ik spreek Oekraïens, Russisch, Engels en Nederlands en ik dacht, bij de gemeente voor jongeren uit mijn land, dat moet passen. Ik ben uitgenodigd voor een gesprek en toen ging het heel snel. Ik ben begonnen met het begeleiden van activiteiten voor jongeren tussen 12 en 17 jaar. Zorgen dat ze naar school gaan, dat ze kennismaken met het Kunstencentrum, met sporten, met de bieb en dat soort dingen. Ik wilde zelf ook beter Nederlands leren praten en daarom ging ik naar het Taalcafé in de bieb. Zo had ik contact met Josanne van Taalhuis Venlo en toen kregen we de mogelijkheid om in de Huiskamer van de bieb met de jongeren de Nederlandse taal te oefenen op laptops. Ik ben hier nu vier dagen per week een aantal uren met een groep van negen. Deze kinderen hebben een leerplicht maar kunnen nog niet allemaal naar ISK (*red. de internationale schakelklas van het Valuascollege*). Maar ze moeten wel iets doen, dus daar help ik bij.’

Inmiddels werkt Svitlana 32 uur per week als leerlingenbegeleider, helpt ze bij oudergesprekken en doet ze vertaalwerk. Ze vertelt snel en gemakkelijk, met een aanstekelijke lach en veel gebaren. Af en toe neemt ze kort haar toevlucht tot Engelse woorden. Ze is bescheiden over haar Nederlands (dat echt heel goed is) en vindt dat ze dit nog veel beter moet leren. ‘Ik heb gewoon te weinig tijd. Ik kijk wel eens met Sebastian het jeugdjournaal, dat moet ik eigenlijk meer doen. En ik ben niet bang om te praten. Ik ben geen leraar maar ik probeer wel om mijn groep een beetje Nederlands te leren. Dan spelen we een spel in de pauze en leer ik hen tellen in het Nederlands, of bijvoorbeeld de dagen en

maanden. Ik vertel hen over Sinterklaas en andere dingen van de Nederlandse cultuur. Ik wil onze jongeren leren dat ze respect hebben voor de nieuwe omgeving waar ze zijn, dat ze weten hoe het werkt in de volwassenwereld. Ze denken dat dit niet hoeft omdat ze weer teruggaan naar Oekraïne. Maar misschien zijn ze wel voor lange tijd hier. De wereld is soms anders dan we willen.'

Svitlana, inmiddels ook moeder van dochttertje Elisabeth, is gedreven. 'Ik heb het gevoel dat ik niet genoeg doe. Op socials wil ik niet over mijn eigen happiness praten. Het is moeilijk, ik kan niet geloven dat dit in de 21^e eeuw gebeurt. Ik lees en kijk nieuws, ik ben boos, verdrietig, ik ben alles. Adrenaline keeps me alive. Ik moet bezig zijn.'

In 2023 krijgen de jongeren van 16 en 17 jaar een nieuw traject aangeboden bij Gilde Opleidingen. Svitlana blijft de jongere kinderen begeleiden. 'Als kind had ik mijn eigen dreamschool, mijn imagineklas. Ik wilde goed doen voor andere mensen, helpen. Je kan ook met iets kleins goed doen voor mensen, daar houd ik mij aan vast.'